

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Ваня Борисова Божилова
относно дисертационен труд за придобиване на образователната и научна
степен „доктор” на тема:

„УПРАВЛЕНСКИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА ДИРЕКТОРА ЗА СЪЗДАВАНЕТО НА ПОЛОЖИТЕЛЕН УЧИЛИЩЕН КЛИМАТ: ПРОУЧВАНЕ НА СЛУЧАЯ НА МАЛКО УЧИЛИЩЕ“

Докторант:
МЕЛПО НЕАРХУ ТУКИДИДУ

Научна област 1. Педагогически науки
Професионално направление 1.2. Педагогика
Научна специалност – Образователен мениджмънт
Научен ръководител: доц. д-р Ваня Божилова

1. Данни за докторанта.

Мелпо Неарху Тукидидо е родена в Кипър, гр. Цада – Пафос. Има завършена образователна степен „бакалавър” в University of Cyprus, Департамент по начално образование. Следва двугодишна специализация за преподаване на природни науки в University of Ioannina (Гърция). През 2006 г. завършва магистърска степен по “Arts in Education (Educational management)” в University of Bath (Англия). В периода 2006 – 2008 г. е спечелила две образователни стипендии. Има професионален опит като начален учител, изпълнявала е и административни и управленски функции. В съчетание с образованието ѝ той е предпоставка за интереса към изследваната проблематика и избора на темата на дисертационното изследване. Своя предишен опит докторантът успешно използва за реализиране на целите на научната си работа. Има публикационна активност по време на своята специализация преди стартирането на дисертацията – две научни публикации в областта на управлението на образованието от 2007 и 2008 г. в университетско издание – както и участия в научни конференции и форуми.

2. Представени материали.

Представеният комплект материали от докторант Мелпо Тукидидо е в съответствие с изискванията в *Правилника за развитие на академичния състав на Софийски университет „Св. Климент Охридски”* – чл.67(3).

3. Актуалност на дисертационния труд и целесъобразност на поставените цели и задачи.

Дисертационното изследване има безспорна актуалност, научна и практико-приложна значимост, която произтича от динамичните процеси на равнище училище днес и ролята на директора за изграждането на положителен училищен климат. Избраната изследователска теза и поставените цели и задачи са ясно формулирани, системно представени, научно аргументирани и с потенциал за измерване в рамките на планирания изследователски процес. Съществено значение има и обстоятелството, че това е едно от малкото такива изследвания в Кипър. Факт, на който и докторантът обръща внимание в своето изследване.

4. Методика на изследването.

Изследователската методика успешно интегрира методи за теоретично и емпирично изследване, целенасочено и системно свързани и подчинени на качествен изследователски подход, в основата на който стоят формулирани от докторанта изследователски въпроси. Това му позволява да използва в максимална степен своя минал практически опит и да го надгради с получените и документирани данни от изследването.

5. Структура и съдържание на дисертационния труд.

Дисертационният труд включва заглавна страница, съдържание, увод, изложение в 5 глави, заключение – резюме на получените резултати, използвана литература, 16 приложения и декларация за оригиналност. Дисертацията е в общ обем от 324 страници. Впечатление прави обхвата на използваните източници. Списъкът с използваната литература съдържа 357 актуални източници на гръцки и английски език.

В съдържателно отношение трудът се отличава със следните **достойнства**:

- Ясни, логични и системни дизайн и организация на изследването, които дават възможност за съдържателно разгръщане и представяне на изследователските тези, въпроси, търсения и аргументи.
- Обстоен и задълбочен анализ на множество литературни източници с различни гледни точки за същността на лидерството и ръководството в училищното образование, за училищния климат и ролята на директора като лидер и ръководител в изграждането му.
- Високо равнище на систематизация и обобщеност, научна аргументация и критичност, търсене и обосноваване на връзки и зависимости в теоретичният анализ.
- Конструиран и обоснован авторски модел за създаване на положителен училищен климат с включването на всички

заинтересовани страни и критериална рамка за проследяване успеха на неговото реализиране в малко училище в Кипър.

- Успешно апробиран модел в рамките на качествено емпирично педагогическо изследване чрез проучване на случай (case study). Прецизно проучени и изследвани смислово-функционални връзки, съдържащи се в реализираната изследователска програма.
- Изследователска култура при планирането и реализирането на научното изследване, по отношение на събраните данни, тяхната интерпретация и онагледяване за доказване на авторските идеи.
- Безспорен показател за перспективно научно мислене са очертаните в края на дисертацията значими насоки за по-нататъшни изследвания по проблема за училищния климат.
- Езикът и стилът на писане са научни, но достъпни и разбираеми.

Обобщена оценка на труда:

Представеният дисертационен труд се основава на задълбочен и широкообхватен анализ на проблема за лидерската роля на директора на училището в изграждането на позитивен училищен климат. Убедително е защитена тезата за комплексната и мултифункционална връзка между учители, ученици, родители и ръководство, от чието качество и реализация зависи успешното изграждане на продуктивни, ориентирани към успеха на всеки ученик взаимоотношения в училищна среда, а оттам и към по-високи учебни резултати.

Трудът е доказателство за научно обоснована, системно планирана и реализирана изследователска програма, която се отличава с ясни изследователски параметри, добър баланс между теоретичната и емпиричната част и компетентна интерпретация и тълкуване на получените данни. Постигнатите резултати имат безспорна научно-приложна значимост.

6. Научни приноси

Подкрепям и се присъединявам към формулираните от докторант Мелпо Тукидидо теоретико-приложни приноси на дисертационния труд. Те очертават значимостта на изследването за теорията на образователния мениджмънт и за практиката на управлението на малко училище в Република Кипър и по-конкретно за ролята на положителния климат върху дейността и функционирането на училището като място за „ценностна образователна среща” на учители, ученици, родители и управленски екип.

Изследването има приносен характер и като модел за теоретико-емпирично проучване на образователни феномени с динамичен, променлив и детерминиран от комплексни условия характер.

7. Авторство на дисертационния труд

Дисертационният труд съдържа ясни доказателства за авторство – както в своята теоретико-аналитична, така и в емпирично-интерпретативната си част. В края на дисертационния труд авторът декларира автентичността на своя труд и коректността на използването на различните източници на информация – приложена е „Декларация за оригиналност”.

7. Преценка на публикациите

По тематиката на дисертационния труд Мелпо Тукидидо е представила 3 публикации – една статия в сп. „Педагогика”, една статия в сп. „Стратегии на образователната и научната политика” и една студия в годишник. Всички публикации са във връзка с темата и проблематиката на дисертационното изследване и представят значими негови страни.

8. Автореферат

Авторефератът е разработен съгласно изискванията за такъв вид разработка и представя в структурно и съдържателно отношение дисертационното изследване. Той е с обем от 103 страници.

9. Бележки, препоръки.

С оглед постигнатите резултати и заявените идеи за по-нататъшни изследвания, препоръчвам на автора да продължи своята изследователска работа в полето на образователния мениджмънт.

10. Заключение

Дисертационният труд съдържа научни и научноприложни резултати с оригинален принос в науката, показва задълбочени теоретични знания в изследваната област и способност за самостоятелно научно изследване. Предвид безспорните му достойства **гласувам положително** за присъждане на образователната и научна степен «доктор» на Мелпо Неарху Тукидидо.

18.04.2017 г

Рецензент:

(доц. д-р Ваня Божилова)